

რეპორტი

№ 24

ფანტი 503

გამოცემ. „სოცუნიტის“
თბილისი

საბჭო 12, თბილისი 1941 წ.
გამოც. ნაკ. XVIII

ნახ. ს. ნაძარევიშვილისა

15/4
1941
ს. ნაძარევიშვილისა
№ 356

უკანვე გასაგზავნი „ქვენი“

„გერმანელები ცდილობდნენ ეხსნათ წითელი არმიის მიერ გარშემორტყმული ფაშისტური დივიზია და პარაშუტებით გადმოეყარეს სპეციალური ბალონებით ყუმბარები და სანოვაგე, მაგრამ ბალონები ხელთ იგდო წითელმა არმიამ.“

გაზეთებიდან.

— ახს. ლეიტენანტო! ფაშისტების მიერ პარაშუტებით ჩამოყრილი ბალონები ავკრიფეთ, უმრავლეს მათგანში ყუმბარებია. როგორ მოვიქცეთ?
— ქვემეხებთან დალაგეთ და ჩვენს ყუმბარებთან ერთად უკანვე გავუგზავნით ფაშისტებს.

ნან. გ. ლომიძისა

„ფიურერს“ მთელ ღამეს კოშმარი აწვავდა. ვიდაცის მძლავრი ხელი სწვდებოდა ყელში, ვიდაცის ხმა ჩურჩულით, მაგრამ მრისხანედ ჩასძახოდა:
— მოდის, მოდის განკითხვის უამი, იგი სულ ახლოს არის, აი, საცაა დაპკრავს.

ალარ ახსოვს, რით გათავდა საქმე, რადგან ამ სიტყვებზე გრძნობა დაკარგა. დილით კი დაქანცულმა გამოიღვიძა. ფანჯარაში გაიხედა და მზე დაინახა.

— მადლობა ღმერთს, თურმე სიზმარი იყო, ჩაილაპარაკა ისევ რიხით, მაგრამ გულში კი ფიქრობდა, რომ ეს სიზმარი კი არა, ცხადია, რომ ხალხის რისხვა მართლაც აი, საცაა ანგარიშისათვის ჩასტიდებს კისერში ხელს.

— „მადლობა ღმერთს“, — ჩაესმა მას ამ დროს აქანკალეზული, მლიქვნელური, ხრინწიანი ხმა.

„ფიურერი! შეკრთა, ისევ ის ხმა ეგონა, მთელ ღამეს რომ სტანჯავდა. მან თვალეზი დახუჭა და ისტერიულად შესძახა:

— ვინა ხარ შენ? მითხარ, რა ვინდა.
— მე, მე... კანკალით მიუგო ხრინწიანმა ხმამ, — მე ჰებელსი გახლავართ, ბოდიში, მგონია, უდროვოდ შემოველ, დიახ, დიახ, წავალ, გთხოვთ მამპტიოთ...

— ჰებელსი? — იკითხა ფიურერმა და თვალეზი გაახილა, — მადლობა ღმერთს, კარგია, რომ შენა ხარ, რას იტყვი?

— ახალი ერზაცი მოვამზადე და მოგართვით.
— რის შემცველია? — შეეკითხა „ფიურერი“ მრისხანედ.
— სიმართლის შემცველი, ფიურერი!
— ეგ ხომ ისედაც ვიცი, უფრო კონკრეტულად.
— ერზაცი გახლავით იმ ნამდვილი ინფორმაციისა, რომელიც აუცილებელია გამოვაქვეყნოთ იმის გამო, რომ...

ჰებელსს ხველა აუვარდა.
— რის გამო? — სთქვი მოკლედ.
— დიახ, დიახ, იმის გამო, რომ დღეს მოსკოვში იხსნება საბჭოთა კავშირის, ინგლისისა და ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენელთა კონფერენცია...
— ჰოო, ეგ კარგია... — ლომიძიერი ხმით მოუწონა „ფიურერმა“.
— დიახ, დიახ კარგია.
— მაინც რა არის კარგი, სთქვი მოკლედ.
— მოკლედ, ესე იგი ლაკონურად, ანუ მოკვეთილად რომ ვსთქვათ, ტექსტი ასეთი იქნება:

„ისმინეთ, ისმინეთ, ლაპარაკობს ბერლინი. მოსკოვში მოწვეული სამი სახელმწიფოს წარმომადგენელთა კონფერენცია სრული უმნიშვნელო საქმეა მას თეორიული ხასიათი ექნება. ამერიკელები და ინგლისელები იმიტომ ჩავიდნენ მოსკოვში, რომ სიტყვიერად ანუგეზონ საბჭოთა მთავრობა, რადგან საქმით დახმარება მათ არ შეუძლიან.“

— ჰოო, ეგ ხომ სულ ჩინებულია: ოღონდ კარგად დახვეწე რედაქცია და ხაზი გაუსვი სიტყვას: „რომ ანუგეზონ“... შენი ახალი სიცრუე უთუოდ კარგია და მანუგეშებს კიდევ, შეიძლება ხალხმაც დაიჯეროს, რას იტყვი?

— დაიჯერებს, რასაკვირველია, დაიჯერებს, — დაუშაქარყანდა ჰებელსმა და წელში ოთხად მოხრილი გავიდა დარბაზიდან.

ინფორმაცია — ერზაცი მართლაც გადაეცა მთელს ქვეყანას. ორ დღეს ნუგეზობდნენ „ფიურერი“ და ჰებელსი იმის მოლოდინში, რომ შეიძლება მართლაც ვინმემ დაიჯეროს ინფორმაცია — ერზაციო.

მესამე დღეს კი ეს ნუგეზი ჩაუფუშა რადიო-გადაცემამ მოსკოვიდან. ეს იყო კომუნიკე საბჭოთა კავშირის, დიდი ბრიტანეთისა და ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენელთა კონფერენციის წარმატებით დამთავრების შესახებ. იმის შესახებ, რომ სამმა დიდმა სახელმწიფომ მტკიცე, კონკრეტული ღონისძიებები ჩამოაყალიბა იმისათვის, რომ უზრუნველყონ დამპყრობელ ფაშისხის სრული და სწრაფი განადგურება.

ფიურერს სახე დაუძმარდა. რადიომიმღებს ხელი დასტაცა და გადაგდება დაუპირა.

— ჰებელს, სადა ხარ? — შესძახა მან ნერვიულად.
— აქა ვარ, ფიურერი, აქა ვარ.
— მერე და რატომ არ მანუგეშებს?
— ახლავე ფიურერი. ხუთი წუთი და სიმართლის ახალი ერზაცი მზად მექნება.

— ეგ არ მინდა, უტვინოვ, მე ნამდვილი ნუგეზი მჭირდება, ნამდვილი, გესმის? და „ფიურერმა“ ორივე ხელში აღებული რადიომიმღები ესროლა, და სავარძელში ღონემხიდილი ჩაიკეცა. რადიომიმღები სდუმდა, მაგრამ დარბაზში მრისხანე ხმა ისმოდა:

— ნამდვილი ნუგეზი შენთვის არ იქნება, მოდის, მოდის განკითხვის უამი, იგი სულ ახლოს არის, აი, საცაა დაპკრავს“.

— მართალს ამბობდა ჩვენი გენერალი: რუსეთის მიწაზე მალე დავემკვიდრებითო.

— როგორ?
— ხედავ იმ საფლავებს? მთელი ჩვენი დივიზია სამუდამოდ დამემკვიდრა ამ მიწაში.

ნახ. ს. ნადარეიშვილისა

ნიკოსა და გიგოს ჰქონდათ მეგობრობა ძველის ძველი. ნიკო იყო გრძელი, ზმელი, გიგო — რგვალი, საკვირველი.

დასცინოდა გიგო ნიკოს: — ნიკო, თუ გაქვს სისხლის წვეთი? დასცინოდა ნიკო გიგოს: — ას კილოზე ხომ ხარ მეტი?

ნიკო ძლიერ გამხდარი და გიგო ლოხი მეტისმეტი თუმც ერთმანეთს აჯავრებდნენ, — მათ უყვარდათ ერთმანეთი.

როცა თავზე მოგვახვიეს ომი ვერაგ ფაშისტებმა, მეგობრებმა გადასწყვიტეს ყველას გვამართებს მტრებთან შებმა!

მაგრამ გიგომ უთხრა ნიკოს: — ვინ მიიღებს შენებრ წვრილებს! — თუ ასეა წუნს დასდებენ სწორედ შენებრ გაბერილებს!

დაეჯიბრნენ ერთმანეთს და გაემგზავრნენ ერთი გზითა. ორთავენი სამსკომატში გამოცხადდნენ ხალისითა.

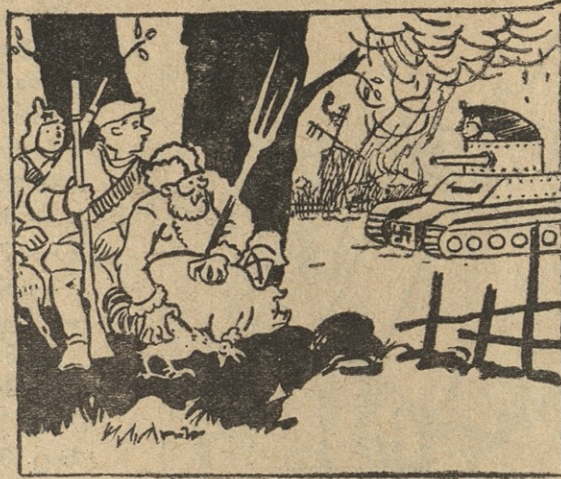
სამსკომატში მათ ნახვამზე უღვაშებში ჩაიცინეს: — ვაშა! — უთხრა კომისარმა, ანკეტებიც შეადგინეს.

მეორე დღეს მეგობრებმა სავარჯიშო ნახეს ველი, ნიკო სჩანდა მწყობრის თავში, ბოლოში კი გიგო, სქელი.

ორი თვეც კი არ გასულა სასწაული თითქოს მოხდა: ნიკოს ადევს ქარხლის ფერი, გიგო — ბიჭი არის კობტა.

მსუქან გიგოს დაკლებია ათი კილო და უხარის, ნიკომ ხუთი მოიმატა, ეხლა ღონიერი არის.

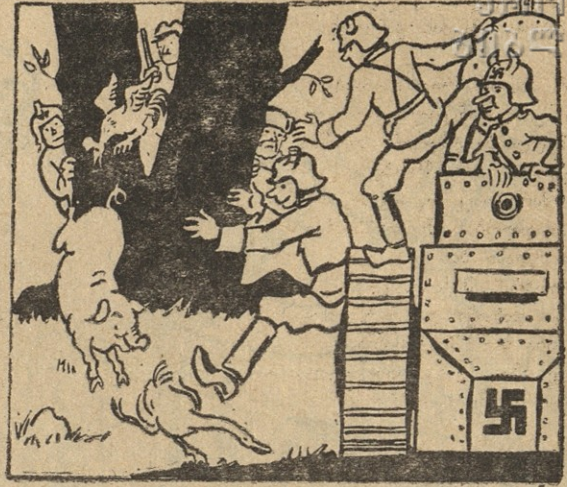
ეხლა ძველი მეგობრები მწყობრში დგანან გულდაგულად, სხვებთან ერთად გასძახიან: — მტერს დახვედრა უნდა მტრულად.

1.

სოფელს, მტრის მიერ გადამწვარს ვტოვებდით პარტიზანები, — ხეს მოვეფარეთ, უეცრივ, მოხუცი მამის ბრძანებით.

მტერი ფოლადის ჯავშანით ჩვენს შარავაზე ვიღოდა... ზოგი ჩქარობდა მის მოკვლას, ზოგს დაეკირა უნდოდა!..

2.

ხმა გაეკმინდათ ცხოველთაც, საზარელ მხეცის მხილველებს... უეცრივ ტახი ავუშვით და ავუქშიეთ ფრინველებს!

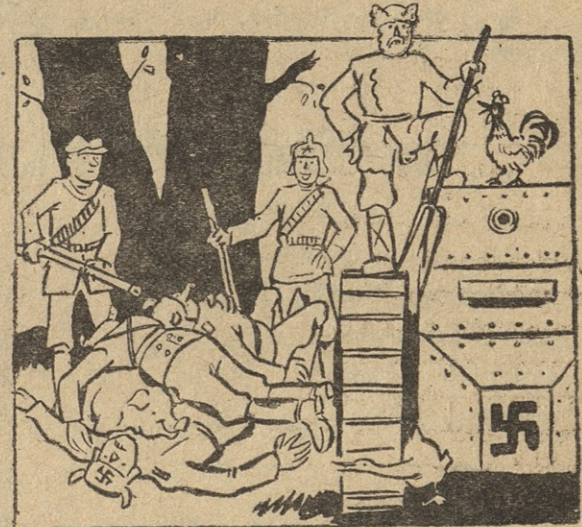
აფორიაქდა შარავა, უნდა გენახათ რა მოხდა! — როცა ფაშისტურ ჯავშნიდან შვიდი მშიერი ამოხტა!..

3.

როცა ტახსა და ფრინველებს დასდევდა მათი კრებული! — მოხუცი მამა წამოდგა, ბერდანკით ჩასაფრებული...

საბრალო ტახიც გავწირეთ მაგრად დაჭრილი მხარშია! — ტახი მტერს ჩახუტებული ტყვიამ ვერ გამოარჩია...

4.

წამოდგა ცეცხლის ალივით ყელმოღერილი მამალი და ჯავშნის მაღალ სახურავს შემოაფრინდა ფრამალი...

მალე ჩვენს ბალის ღობეზე შედგება გათენებისას! — საქვეყნოდ მახარობელი მტარვალთა დამარცხებისა!..

კარლო კალაძე

— სიცივისგან ძველები მეყინება. მანს, ეტყობა ცივი ზამთარი მოველის. — მე კი პირიქით, მგონია, რომ წითელი არმია ძალიან ცხელ ზამთარს დაგვეყენებს.

გერმანელი ჯარისკაცები ერთმანეთში საუბრობდნენ. ღამე იყო და ბანაკი სიბნელეს მოუტყავდა. დალოლო-დამშეული „ჩაინდებს“ ღრის მისას, ლაღად თავითა მწარე თავდასასავალს უკამბობდნენ ერთმანეთს. ჩვენი პოლკოვნიკი ჰერ დინგშტეინი მეტად უცნაური კაცია.— თქვა ერთმა. — მართალია, მეც გამოიჩინა— დაუმბატო მეორემ. — ამას წინათ ოცდათექვსმეტი მიჯრთი და სულ კაროსტებით გამოისტუმრია. — მდღობის და ჯილდოს მაგერად? — პო, მდღობის და ჯილდოს მაგერად. ამის შემდეგ ოცდათექვსმეტი აღმოვიჩინე. ისიც მიჯრთი, მაგრამ მან გაწვილილებული გამოიშვა: „ჩემს დაიკლებას პირნათლად არ ასრულებო“. — ახირებულა! — ამის შემდეგ კიდევ დატყობილი და ორმოცი აღმოვიჩინე. აღმოჩენილთან ერთად ჰერ დინგშტეინთან გაეჩნდი.

— ორმოცი აღმოვიჩინე, ინებეთ. — ეს კი ჩინებულია.— რაჟი ჩემი ბრძანება კარგად შეასრულე ჩაინის ჯერზე წარგნო.— მითხრა, თან ისიც დაუმბატო რაჟი თო სიმამაცე გამოიჩინე, შერგან ოცდაცხემსაც დაეტივებ და ოცდათექვსმეტი ათ. დაეტივებ, მეტი რა გზა მქონდა. — რა დაეტივებ, ტყვიები?— იკითხა ახალ-ვეულმა ჯარისკაცთაგანმა. — ეხ. გერცხვა ჯერ ახალი ხარ და ჩვე-ცხოვრების არაფერი იქი! ტყვიებს ჩვენს ჩავედგებდით... დატაცებულ საცვალზე პარაკობ. ორმოცი ნომერი საცვალს მოკვება დამავალა და ახლა კი რაჟ ხელში ახლა ჩავლებული ვივლა მავან მიითვისა-ქუს ჩემო საცვლებო! შეიდი სოფელი გა-პბრუნე მაგ საცვლების ხელში ჩავლები-ვის!

მიადუზა

პრიული ვარული

„გერმანიაში მოაწვეეს ძალების ასისტვარულ“ პენტემა, სადც ძალით ტრეკვიან ქალშეაღეს და ფორტზე წაყვანილითა ცოლებს— გასანაყოფი-ერებულა“.

გაზეთებიდან

— სად არიან დანარჩენები? — დანარჩენები მხოლოდ ჩვენდა ვართ, სხვები წითლებმა გაანადგურეს.

შემთხვევა პარლინის სემიუტით

(მიხატვა)

ერთხელ „ფორტრემა“ გულში განიზრახა ბერლინის უდიდესი საცივითის ნახევა

(ამ საქმეში იგი არ შემედარა ოდნავ— წაადგება ზუსტად მისამართის (ყოვან).

და განზრახევა თვისი ისრულა ხელდა... საცივითში მშკრივად „ფორონტში“ ჩადა აველა.

„საბატო სტუმრის“ მაჩრდნენ სახეს და თან „პაილ პიტორი“— რიბით დაიბანეს.

მისაღმების ხმებით ყველა აფორტრემა, მხოლოდ დამსტუმრო შორის ერთი კაცი სდუმდა.

დააკვირა მის მშვიდ მავეს „ფორტრემა“ და წყრობისგან კანცლირის გაუმკრიალდა ფირი.

როგორ ბედავ!— უთხრა, — მიკვირს და ვერ ვხვდები, ყველა ამბობს „პაილს“ შერ კი მეწვად შეგდები.

მურჯად მყოფმა გაცეცა ეს პასუხი დინავი: „მე ვგუშვავ გიყმეს... მე არა ვარ გიყ“.

ს. ისარიძე

გომინი:

— რა ვაღონებ, თვალებიდან ცრემლი რატომ წამოაწვივდი? — მოდით ჩვენთან და ჩახს წინ მოიხადეთ ვალი წმინდა.

ფორტრის თქვენზე წრუნეთი შეიბატე სიხარული, მოდით ჩვენთან, გაიცანით არიული სიყვარული.

„ვარე“ კაულ დიქარსანი

საბუთის ერთ ქალკში ხდება ეს შემთხვევა: ქუჩა-ქუჩა, ვიდაც „ქალი“ დღის დღორევა.

უთვალდავებლად კოველივის თან აკვლუბის, ნახობს. დიდებს უფობის, ბავშვებს სწავლობს, აფხვეტებს სიავახობს.

საბუბარში ხმს უწერლობს და „მწერივით გოგავს“, მერამ მინდ ექსის პხადებს, „ფრალ“ ტალს არ მოვივის.

რატომღაც არ მოეწინათ იგი, ჩვენს პაწიებს, სავეშაგის აცნობებს და „ფრალ“ მიწვივის.

უბრტეს: „ხეტანტ“, ლხე ფრალ ეს ქოღე მირს დღეფო. მარღად, ამა თქვენი ვიბა თითონ გაიხადეფო!

ეს სარტყელი შეხმენით, უნდა იყოს ეფორ... მგონი ტულაც ფხზე ვიჭობო სეგობია ვიამბობო.

ფრად მირტეხობს, კიბის იბისი დღებობია თვალდა... გაიხადე... და გამოინდა გალიფე შარვალი.

ჯებიტეში გვემბო და რეველფერი ბზანდეს, — ვინ ბრძანდებთ „ქალბატონო“? შევეტიხენ მმას.

— მაულ გოტობ დღეწმინა — სთქვა პასუხი—ნანტი... იცნეს „ფრალ“—ს ფაშისტ, იყო დივერსანტი.

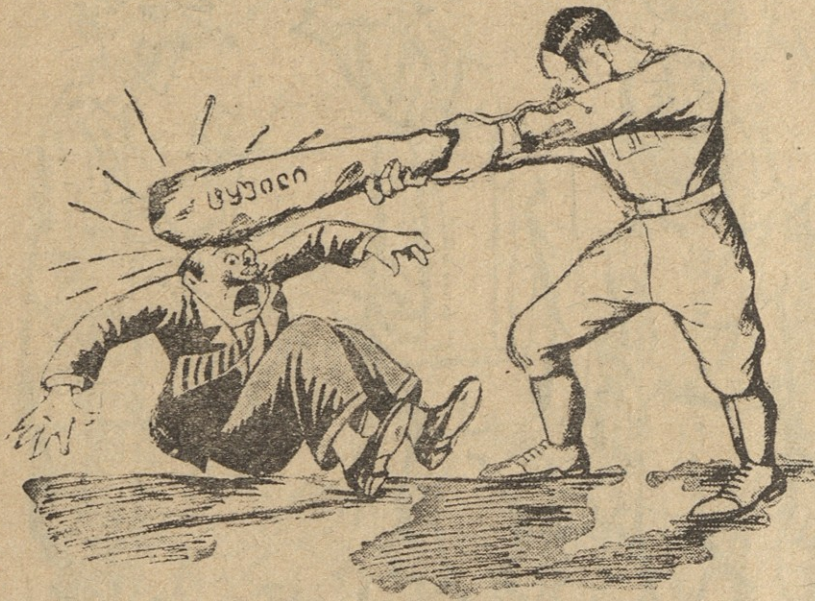
ი. სისარულიძე

„ლაშქარბერი იარაღი“

... ისე დიდი მოცულობით უნდა იცხოვრო, რომ მსმენელებმა ვერ გახედონ იმის წარმოდგენა, თითქოს მისი გამოგონება შეიძლება“.

პიტლერის ნაბოლდვარი

ნახ. ვ. სურსკაიასი

პიტლერი: — აბა გახედე იმის წარმოდგენა, რომ სიმართლეს არ გეუბნები.

ა ჯ ო ბ ა

თენდება. ყველა იღვიძებს. ლოგინიდან წამოდგება ამირანი, 16 წლის ახალგაზრდა. ამირანის მამა ვარდენი, 55 წლისაა, იგი ისევ წევს და წერილს კითხულობს.

ამირანი — მამაჩემო, წერილს წაკითხვა უნდა და არა დაზებობა. მაგ წერილს მესამეჯერ კითხულობ. დროა ავდგეთ და მეცადინეობას შევუდგეთ!

ვარდენ — თუ ბიჭი ხარ, ცოტახანს თავი დამანებე. ცუდ ხასიათზე ვარ, სამი ვაჟაკი ფრონტზე მყავს. ერთი მათგანი იწერება მხოლოდ, ორის შესახებ კი არაფერი იმის. ჩემი შვილებია და შენი ძმები. შენც უნდა იფიქრო ცოტა მათზე.

ამირანი — ჯარში საბრძოლველად მიდიან და არა წერილების საწერად. იქ, ჩვენსავით მოკლილნი ხომ არ არიან?!

ვარდენ — ოხუნჯობას თავი დაანებე. შენზე უკეთესად მესმის, რას აკეთებენ ჯარში.

ამირანი — მამაჩემო, ეგებ, მართლა გგონია, უგულო აღამიანი ვიყო? მე მათ ხშირად ძილშიც ვხედავ. მხოლოდ მარტო ფიქრებით რას გავხდებით.— ფიქრები კი არა, საქმით უნდა დავგზავროთ ჩვენს ქვეყანას— ფაშისტებთან ბრძოლაში. აგერ, მალე სამხედრო ცოდნას შევიძენ და მაშინ მეც ჩემს ძმებთან ერთად იარაღით ხელში ვიბრძოლებ მტრის წინააღმდეგ, შენც ჩვენთან იქნები, მამაჩემო, შენ ხომ ძველი პარტიზანი ხარ.

ვარდენ — ნეტა მაგას მოგესწოროდ და, მეტი რაღა მინდა. ჩემს ბიჭებს ვაჩვენებ, როგორ უნდა ფაშისტებთან ბრძოლა!!

ამირანი — ეგ მართალია, მამაჩემო, შენი ნატვრა ბუნებრივია. მაგრამ მე გგონია, შენი ბრძოლა ფაშისტებთან არ იქნებოდა შეილებსათვის საჩვენებელი და მაგალითის მიმცემი.

ვარდენ — რა? რა თქვი? როგორ ბედავ მამაშენის ასეთ შეურაცხყოფას?

ამირანი — არა მამაჩემო, შენ ვერ გამოიგე. ეჭვი არ შემდის, რომ

შენ სიცოცხლეს არ დაიშურებ ჩვენი გამარჯვებისათვის, მაგრამ შენი ბრძოლა ფაშისტების წინააღმდეგ არ იქნება სამაგალითო, და ეს იმიტომ, რომ სხვები შენზე უკეთ იბრძვიან, შენზე უკეთ არიან სამხედრო საქმეში მომზადებულნი... ამიტომაც ჩვენსათვის შენთვის შენ მოიღეს საყოველთაო სავალდებულო სამხედრო სწავლება და შენ როგორ უნდა იბრძოლო, როცა მწყობრში რიგიანად დგომაც ვერ გისწავლია?

ვარდენ — ახლა კი გასაგებია შენი სიტყვა. გეთანხმები, შეილო, გეთანხმები. ჯარში მართლა ჩემზე უკეთ იციან იარაღის ხმარება, მაგრამ, მარტო ეს ხომ საკმაო არ არის ცოდნასთან ერთად საჭიროა ურყევი რწმენა გამარჯვებისა, საჭიროა იყო გულადი და თავდადებული.

ამირანი — ეგ მართალია. თუ რწმენა არა გაქვს, ცოდნა უვარგისია. მაშასადამე, საჭიროა ცოდნაც და რწმენაც. ჩვენ პირველი გვაქვს, მეორე — გვაკლია. ამიტომ, დროა შევიუდგეთ მეცადინეობას.

ვარდენი — (ლოგინიდან დგება) ეს ხომ ასეა, მარა, ერთი ეს მიბრძანე, ვინ მოგახსენა, რომ მე მწყობრში რიგიანად დგომა არ ვიცი?! შენთვის, ბევრჯერ მითქვამს, რომ ცხრაასხუთში წითელ რაზმს ვხელმძღვანელობდი. შენ კი გამოდიხარ და მე მეტოლოები.

ამირანი — ცხრაასხუთის ამბები წამიკითხავს, გამიგონია. მჯერა, რომ მაშინ რაზმის ხელმძღვანელი იქნებოდი, მაგრამ მაშინდელ რაზმისა და თანამედროვე სამხედრო ტექნიკას შორის ცოტა განსხვავება მაინც იქნება. ესეც რომ არ იყოს ცხრაასხუთი წლის შემდეგ ოცდაათექვსმეტი წელიწადი გავიდა. ამ ხნის განმავლობაში ხომ შეიძლება ბევრი რამ დაგვიწყებოდა?

ვარდენ — ყოველ შემთხვევაში იმდენი არ დამეწყებია, რომ შენზე მეტი არ ვიციოდი.

ამირანი — გარწმუნებ მამაჩემო, რომ ჩემზე მეტი არ იცი. მე შემიძლია შენი უფროსი ვიყო, შენ კი ჩემი უფროსობა არ შეგიძლია.

ვარდენ — არა, შენ არ შეგიძლია ჩემი უფროსობა.

ამირანი — გეუბნები, შემიძლია მეტქი.

ვარდენ — არა, არ შეგიძლია.

ამირანი — მაშ, თუ ასეა, შობი მესამემ გადასწყვიტოს ჩვენი დავა. დავეუძახოთ მეზობელს. სილოვანი ხომ თავდაცვა-ავიაქიმის ბათალიონის უფროსია, მკოდნე კაცი.

ვარდენ — თანახმა ვარ, დავეუძახოთ! (ამირანი გადის და შემოყავს სილოვან) სილოვან, თუ ძმა ხარ, შეამოწმე ჩვენი სამხედრო მომზადება — ჩვენ შორის ვინ უფრო მეტი იცის?

სილოვან — მზადა ვარ გამსახუროთ, წამოდით, ჩავიდეთ ეზოში და გამოვცდით! (ოთახიდან გადიან და ცოტა ხნის შემდეგ ისევ ბრუნდებიან) მე თვითოეული თქვენგანის ცოდნას ნიშანი დავუსვი. გულახდილად გეტყვით, ზოგ რამეში ამირანი უფრო მოისუსტეს, ვინემ თქვენ, ამხანაგო ვარდენ, ზოგში კი ამირანმა გაჯობათ. საერთოდ კი ამირანმა მეტი ნიშანი მიიღო (ამირანი ტაშს შემოჰკრავს).

ამირანი — ამნაირად, მამაჩემო, მე თქვენი უფროსი ვახლავარ. ხომ იცი, რას ნიშნავს სამხედრო დისციპლინა. რასაც გიბრძანებ, უნდა შეასრულო. ახლა კი, ისმინე ჩემი ბრძანება: სმენ! დადიქ.

ვარდენი ამირანის ბრძანებას ასრულებს და მის წინ დგება სწორად. ამ დროს რადიო გადმოსცემს „პრავდის“ მოწინავეს, სათაურით: „ხალხის სამხედრო მომზადება“.

„თვითელმა მოქალაქემ უნდა იცოდეს სამხედრო წყობილება: მაშინა, მარჯვედ სროლა, დაუფლებული უნდა იყოს ხიშტა და ნიხაბს, უნდა შეეძლოს ხელყუმბარისა და საწვავ სითხიანი ბოთლის ტყორცნა, დაზვერვა, უნდა შეისწავლოს ქიმიური დაცვის საშუალებანი, უნდა შეეძლოს სანგრის გაკეთება და თავის შენობვა“.

ამირანი — აი, გესმის მამაჩემო, რამდენი რამ უნდა ვისწავლოთ?!

ვარდენ — მესმის, მესმის ამხანაგო უფროსო!

რუმინეთის ეგერთა დივიზიის საზეიმო დათვალიერება ბრძოლის შემდეგ.

„ნიანგის“ სახსოვარი პარტიზანისათვის

1. ნურასოდეს ნუ ეტყვი მოქალაქეს: რა ზმში ადვილი აღარა მაქვს, კონტიგენტი შევსებულაო. დაუყოვნებლივ შეუსრულე სურვილი — ჩასწერე პარტიზანად, ვინაიდან ეს სურვილი სავსებით ბუნებრივი და კანონიერია. თუ რა ზმში ძალიან გადიდდა (რაც ყოველ ნაბიჯზე ხდება), იგი შეგიძლია ჯგუფებად დაჰყო და შეაიარალო თვით გერმანელთათვის წართმეული შაშხანებით, ტყვიამფრქვევებით, ავტომატებით, ხელყუმბარებით და სხვა საჭურველით.

2. ნუ უგულვებელყოფ ცარიელ ბოთლებს, თუნდაც ისინი მთვრალი ფაშისტების მიერ იყოს დატოვებული: დაუყოვნებლივ გაავსე საწვავი სითხით და რა ზმელებს დაურიგე. ჩინებული საშუალებაა მტრის ტანკების წინააღმდეგ.

3. როდესაც ფაშისტების შტაბს თავს დაესხმი ღამით, ნუ დაელოდები სანამ მთვრალი ოფიცრები გაიღვიძებდნენ: პირდაპირ ბუნაგში შეუყარე ხელყუმბარები. ამის შემდეგ ნუ დაივიწყებ შტაბის მანქანის და დოკუმენტების წამოღებასაც: შიგ საინტერესო მასალებს აღმოაჩენ.

4. რაკი დაანგრევ პონტონის ხიდს, რომლითაც მტერი გადმოდის, ნუ დაუცდი, სანამ წყალში ჩაყრილი ფაშისტები თავის ნაპირს მიაღწევენ: წყალშივე დახოცე: გახსოვდეს რომ კაციჭამიების შებრალება არ შეიძლება.

5. როდესაც ხელთ იგდებ საზენიტო ტყვიამფრქვევს და ზარბაზნს, მხოლოდ „მესერ-შიტებისა“ და „ჰანკელებისთვის“ ნუ შეინახავ მათ: დაუყოვნებლივ გამოიყენე ტანკებისა და ქვეითი ჯარის მოსასპობადაც. საზენიტო კია, მაგრამ ჰორიზონტალურადაც დახოცავს მტერს.

6. არავითარ შემთხვევაში არ დაჰმყოფილდე „ნიანგის“ მახსოვარის ამ პუნქტებით: გამოიგონე და გამოიყენე ყველა საშუალება, რომლებიც კი გამოგადგება მტრის გასანადგურებლად და გამარჯვების მოსაპოვებლად.

7. ამ მახსოვარში მითითებული ღონისძიებანი უკვე შემოწმებულია პრაქტიკულად პარტიზანულ ბრძოლაში და შედეგებიც უთუოდ დადებითია.

მახსოვარის ჩამწერი ალ. მალულარია.

ორას ორმოცდა ხუთი ტყვიამფრქვევი დაზვისა. საყვირები, დოლები, ყუმბარები, ცანები, შაშხანები, დროშები, ხმლები და ზარბაზნები“.

ტყიდან გამოვარდნილი, სანახევროდ შეშლილი, ცრუპენტელა, ტრახაზა, არაყით გაღეშილი ფაშისტი გენერალი გებელსივით მკვებარა, ამნაირი „ცნობებით“ დაჰკიჟინებს ქვეყანას.

ლადო ასათიანი

41-358
ეროვნული
ბიბლიოთეკა

— შოდა! როგორც კი მოგვცა განკარგულება ჩვენმა მაიორმა: „წინ!“, ჩვენ ამოვცვივდით სანგრებიდან და ხუთი კილომეტრი გა-
ვირბინეთ.
— დიდი წინააღმდეგობა გაგიწიეს წითლებმა?
— ეგ კი აღარ ვიცი, უკან არ მიგვიხედნია.